

Evaluatie jaarwisseling 2019 – 2020

Gemeente Alblasserdam

De jaarwisseling is relatief rustig verlopen. Dit bleek uit de evaluatie van politie, brandweer en gemeente. Zij werkten dit jaar voor de tiende keer met een integraal draaiboek voor de jaarwisseling waarin risicovolle situaties, plaatsen en gedrag zoveel mogelijk in kaart zijn gebracht. Zo konden politie, gemeente en brandweer gericht acties ondernemen om mogelijke problemen in die nacht te voorkomen.

Samenvatting

Alblasserdam heeft oud en nieuw feestelijk gevierd, zonder grote incidenten. Er is minder financiële schade en qua aantallen ook minder vergeleken met de regio. Alleen hebben verschillende inwoners zich niet aan het vuurwerkverbod gehouden en wel vóór 31 december 18:00 uur vuurwerk afgestoken. Veel bewoners hebben overlast ervaren, maar daar nauwelijks over gebeld of gemaild. Alblasserdammers hebben meer dan ooit tevoren vuurwerkafval opgeruimd en ingeleverd. Een deel van de Alblasserdammers vraagt om een vuurwerkverbod én om handhaving van de wet. De gemeente heeft noch het geld noch de mensen om het vuurwerkbesluit te handhaven. Er is geen budget om mensen in te huren om vuurwerkoverlast effectief aan te pakken. In ons dorp is een overlastprobleem, terwijl elders veel meer aan de hand is.

Samengevat heeft de burgemeester tijdens de nieuwjaarreceptie het als volgt gezegd: "Ik dank alle Alblasserdammers die op feestelijke wijze het nieuwe jaar hebben ingeluid, hebben bijgedragen aan een positieve sfeer, vuurwerkafval hebben opgeruimd, overlast hebben gemeld, kinderen hun vuurwerkvriendelijke plek hebben gegund en rekening hebben gehouden met elkaar en met de dieren en hun 'baasjes' in het diervriendelijke uur. Een positieve start om er samen een mooi nieuw jaar van te maken. Het kan nog in Alblasserdam."

"Alblasserdam en Nederland verdienen betere vuurwerkwetgeving, uitbreiding van het vuurwerkverbod en uiteindelijk afschaffing van de verkoop van consumentenvuurwerk. Nederland verdient een regering en een Tweede Kamer die doordachte knopen doorhakt. Vooral omdat we nationaal op een kantelpunt staan, met het risico dat de oplossing het nieuwe probleem wordt. Symptoombestrijding helpt niet. Als er maatregelen genomen worden, moeten ze werken, maatschappelijk effect hebben en overlast reduceren. Dat is in het belang van Alblasserdam en de Alblasserdammers, van onze veiligheid, van onze gezondheid en van onze luchtkwaliteit."

Aanloop naar oud en nieuw

In de aanloop naar oud en nieuw was er een schouw om 12:00 uur op 31 december met politie, brandweer en gemeente. Er zijn diverse maatregelen getroffen richting jaarwisseling om de openbare orde en veiligheid zoveel mogelijk te garanderen. Hiervoor is een draaiboek opgesteld. Risicoplaatsen worden benoemd en zo nodig maatregelen getroffen. In de openbare ruimte wordt in de weken voor oud en nieuw door brandweer, gemeente en politie regelmatig geschouwd en overlegd over risicovolle ontwikkelingen en signalen. Afvalbakken op risicovolle plaatsen worden tijdig verwijderd om schade te voorkomen. Ook geeft jongerenwerk voorlichting op de basisscholen. De gemeente heeft via de basisscholen vuurwerkbrillen uitgedeeld. Er werd geconstateerd dat er nog veel afvalcontainers stonden en dat er restafval bij de ondergrondse containers lag. HVC heeft het meeste hiervan 's middags opgeruimd.

Gemeente, brandweer en politie hebben op 31 december een laatste schouwronde gehouden in het dorp. Het was rustig. Dit kwam wellicht omdat minder kinderen vuurwerk afstaken. Er zijn momenteel weinig leegstaande panden. Gecontroleerd is of ze goed dicht waren en er geen brandgevaarlijk materiaal rondslingerde.

De brandweer en politie hebben weinig meldingen ontvangen. In totaal werden in de periode voorafgaand aan 31 december 20 vuurwerkoverlastmeldingen geregistreerd bij de politie (13 vorig jaar, 15 in het jaar daarvoor, 23 in het jaar daarvoor).

Carbidschieten

Het gemeentebestuur t.a.v. carbidschieten is zeer terughoudend. In de APV zijn forse beperkende regels opgesteld die carbidschieten in de bebouwde kom haast onmogelijk maken. Tegelijkertijd biedt de APV de mogelijkheid om, als de openbare orde daar om vraagt, plekken in het dorp aan te wijzen om carbid te schieten. Vooraf was er één mogelijke locatie in beeld waar carbidschieten wordt toegestaan: het grasveld tegenover de carpoolplaats aan de Kabelbaan. Tot 30 december heeft één bewoner zich aangemeld met het verzoek te mogen carbidschieten. In overleg met de politie en brandweer is de burgemeester geadviseerd aan dit verzoek gehoor te geven. De aangewezen plek is bij de Kabelbaan tegenover de carpoolplaats. Hier lijkt geen gebruik van te zijn gemaakt.

Overzicht per discipline

Politie

De politie heeft weinig vernielingen geconstateerd in de nieuwjaarsnacht: één verkeersbord op de van Hoogendorpweg en een ruit aan de Van Eesterensingel. Ook de Fop Smitstraat is rustig gebleven. Al met al constateert de politie dat voor hen de jaarwisseling rustig is verlopen.

Vier meldingen m.b.t. overlast:

01-01-2019 01:44 uur: Fazantstraat: een agressief persoon op straat.

01-01-2019 03:56 uur: Touwbaan vijftienjarige jongen uit België was onwel geworden door alcohol.

Ter plaatse beoordeeld door de ambulance maar niet vervoerd naar het ziekenhuis. Jongen is meegenomen naar het politiebureau waar de ouders gebeld zijn, die hem hebben opgehaald.

01-01-2019 03:26 uur: Herikhof: geluidsoverlast door harde muziek, tuinfeest.

01-01-2019 03:56 uur: Rijnstraat: een agressief persoon op straat (bleek dezelfde als in Fazantstraat).

Drie meldingen m.b.t. brandjes:

01-01-2019 02:20 uur: Wilgenplein; Afval zakken in brand gestoken, door de brandweer laten blussen

01-01-2019 02:30 uur: Van Eesterensingel/ Plantageweg; Vreugdevuurtje door de brandweer laten blussen en jeugd weggestuurd.

01-01-2019 02:05 uur: Vondellaan; loze brandmelding bij de JOP, was een vuurton.

Melding m.b.t. vuurwerk:

31-12-2019 13:27 uur: De Savornin Lohmanweg. Overlast van vuurwerk vanuit het speeltuintje. Het zou gaan om een groep van twaalf jongeren.

30-12-19: Van Eesterensingel. N.a.v. aangetroffen illegaal vuurwerk bij een persoon op straat, is vervolgens in een schuur van een woning nog meer illegaal vuurwerk aangetroffen. Het ging om 3 keer een Cobra 6 en 280 Nitraten. Het vuurwerk is in beslag genomen. De verdachte is meerderjarig.

Meldingen vuurwerk (van 01-10-19 t/m 03-01-20):

December 10, november 4, Oktober 6. De locatie van de meldingen betreft:

Straatnaam	Plaats	Wijk	Pleegdatum
De Savornin Lohmanweg	Alblasserdam	West	31-12-19
Kattestaart	Alblasserdam	Oost	30-12-19
Koningin Wilhelminaweg	Alblasserdam	Centrum	30-12-19
Van Oldenbarneveltstraat	Alblasserdam	West	28-12-19
Plantageweg	Alblasserdam	Centrum	24-12-19
Gruttostraat	Alblasserdam	West	20-12-19
Waterpeper	Alblasserdam	Oost	14-12-19
Pijlstoep	Alblasserdam	West	14-12-19
Brederostraat	Alblasserdam	Oost	10-12-19
Cortgene	Alblasserdam	Centrum	4-12-19
Bas Verhoevenweg	Alblasserdam	Oost	27-11-19
Noachstraat	Alblasserdam	Centrum	23-11-19
Boerenpad	Alblasserdam	West	5-11-19
Nicolaas Beetsstraat	Alblasserdam	Centrum	1-11-19
Pieter de Hoochplaats	Alblasserdam	Oost	27-10-19
Pieter de Hoochplaats	Alblasserdam	Oost	27-10-19
Nedersassen	Alblasserdam	Centrum	26-10-19
Van Eesterensingel	Alblasserdam	Centrum	22-10-19
Nicolaas Beetsstraat	Alblasserdam	Centrum	21-10-19
H.J. de Haanstraat	Alblasserdam	Centrum	12-10-19

Brandweer

Onderstaan het overzicht van de uitrukken en de locaties van de brandweer Alblasterdam. Waarbij opgemerkt wordt dat de gebouwbrand wel als dusdanig is gemeld maar geen gebouwbrand was, maar een buitenbrand (vuurton). Het betreft in alle gevallen kleine brandjes.

Datum	Tijdstip	Aard melding	locatie
31-12	13.04	Containerbrand	Klipper
31-12	21.27	Containerbrand	Van der Mijlestraat Oud-Alblas
31-12	21.29	Buitenbrand	Zwanebloem 61
01-01	00.38	Buitenbrand	Cornelis Smitstraat 52
01-01	01.01	Buitenbrand	Treubstraat 9
01-01	01.20	Containerbrand	Oost Kinderdijk 4
01-01	01.24	Buitenbrand	Roemer Visscherstraat
01-01	02.06	Gebouwbrand	Vondellaan
01-01	02.20	Containerbrand	Wilgenplein 221
01-01	02.46	Containerbrand	Libel 11
01-01	03.50	Containerbrand	Fazantstraat 2B

De meldingen zijn allemaal met gepaste spoed benaderd. Er hebben zich geen branden van enige omvang voorgedaan. De politie was niet bij elke melding aanwezig. Er is geen agressie of geweld in welke vorm dan ook naar de brandweer geweest. De vrijwilligers hebben het goed ervaren en zouden, indien noodzakelijk, een volgende keer weer beschikbaar zijn voor de jaarwisseling.

Gemeente

Dit jaar heeft de gemeente er weer voor gekozen om afvalbakken op strategische plaatsen in de gemeente te verwijderen. De overige bakken werden afgesloten. Enkele bakken bleven te gebruiken, met name op afvalverwerkingplekken. De gemeente heeft berekend dat er voor 8250 euro* schade is veroorzaakt aan gemeentelijke eigendommen (in 2018: 9492 euro, 2017: 1850 euro 2016: 8.150 euro 2015: 3100 euro en in 2014: 15.700 euro). Het gaat hierbij om 3 afvalbakken, 9 verkeersborden, 1 verkeerszuil, 1 bank, 1 glijbaan, trottoir, waterkant, zuil ondergrondse container en een putkolk. De gemeente heeft aangifte gedaan. Waar mogelijk wordt de schade verhaald op de daders.

Er zijn tot 10 januari 3 schriftelijke klachten van bewoners binnengekomen over vuurwerkoverlast.

*peildatum is elk jaar 15 januari, definitief schadebedrag loopt ieder jaar nog iets op.

Positieve campagne

In Alblasterdam is voor de jaarwisseling een kindvriendelijk uur en een vuurwerkarm dierenuur geïntroduceerd. Het plan was om op oudejaarsdag kinderen de gelegenheid te geven om op vier plekken in het dorp tussen 18.00 en 19.00 uur vuurwerk te laten afsteken. Het andere idee was om mensen over te halen om tussen 22.00 en 23.00 uur even geen vuurwerk af te steken, zodat dieren in die tijd even naar buiten konden om hun behoeften te doen. Tot slot was er een oproep om geen vuurwerk af te steken bij de kinderboerderij en de paardenmanege. De indruk is dat er weinig gebruik van is gemaakt. De burgemeester is op de plekken van het kindvriendelijk uur langsgegaan en heeft aan de aanwezige kinderen oliebollen uitgedeeld. Van de vier aangewezen gebieden is beperkt gebruik gemaakt.

Het mediabeeld achteraf gaf aan dat; mensen dit soort uren niet handhaafbaar vinden, een aantal mensen het stiller vonden en een aantal mensen veel knallen hebben gehoord waar hun huisdieren last van hadden.

Mediabeeld

In de media-analyse (Coosto) van 5 december 2019 tot 3 januari 2020 zijn 68 berichten over oud en nieuw terug te vinden. Hiervan was 13% positief (9) en 12% procent negatief (8). De rest was neutraal. 31 berichten komen via twitter, 22 van nieuwssites, 8 van facebook, 6 uit blogs en 1 via YouTube. De berichten zijn door 33 auteurs gemaakt, 17 berichten zijn gemaakt door bestuur en de gemeente.

Via het SGP-meldpunt vuurwerkoverlast zijn 23 meldingen tot oud en nieuw binnengekomen. Tot 13 januari zijn naar onze informatie in totaal 60 meldingen gedaan.

Toezicht door BOA's en jongerenwerk

De inzet van BOA's en jongerenwerk is nieuw ingevoerd de jaarwisseling in Alblasterdam. De inzet was er met name op gericht om de positieve campagne te ondersteunen.

Bekeuren kon alleen als men op heterdaad werd betrapt. In de praktijk is dit lastig en zeer arbeidsintensief. In zijn algemeenheid werd vooral de-escalerend opgetreden.

Jongerenwerk heeft met twee mensen op zaterdag 28 december van 10 tot 22 uur actief op straat rondgelopen in het dorp. Dit gebeurde ook op maandag 30 december van 10 tot 22 uur en dinsdag 31 december van 10 tot 18 uur. Op zaterdag zijn op 25 momenten jongeren aangesproken. En op maandag 22 jongeren en dinsdag 29 jongeren.

De BOA's waren actief op maandag 28 december en dinsdag 29 december van 10 tot 18 uur. Gedurende deze dagen zijn 55 waarschuwingen uitgeschreven voor o.a. parkeren, blauwe zone en fietsen op de stoep. De BOA's zijn elf keer bij de kinderboerderij geweest en hebben drie mensen aangesproken voor het los laten lopen van hun hond. In totaal hebben zij zeven groepen jongeren kunnen aanspreken voor het afsteken van vuurwerk. Wel is geconstateerd dat de dieren van de kinderboerderij geen enkele vorm van stress vertoonden. Verder hebben de BOA's geconstateerd dat veel vuurwerk vanuit de afgesloten achtertuinen werd afgestoken en vanuit flatgebouwen.

Feest

Dit jaar was er geen feest in Alblasserdam. In sommige omliggende gemeenten waren wel feesten (o.a. Papendrecht, Hardinxveld-Giessendam en de vuurwerkshow in Dordrecht). Ook bestaan sterke vermoedens dat er illegale feesten in de regio waren op bijvoorbeeld industrieterreinen. Dit kan ook (in de toekomst) in Alblasserdam plaatsvinden of gebeurd zijn. Belangrijk is om alert te zijn op signalen.

Kerstbomeninzameling

Er zijn op 8 januari 720 bomen ingeleverd door kinderen. (vorig jaar 350, het jaar ervoor 250). Voor elke boom hebben zij 0,50 eurocent ontvangen. De kerstbomen worden ter plekke versnipperd.

Inzamelen vuurwerk

Dit jaar was de inzameling zeer succesvol. Er is ruim 30 m3 verzameld. Dit is 8 m3 meer dan vorig jaar. Er zijn 2000 bonnen voor snacks uitgegeven.

Conclusies en aanbevelingen

- De positieve campagne in Alblasserdam heeft bijgedragen aan een overwegend feestelijk verlopen jaarwisseling.
- Voorafgaand aan de jaarwisseling hebben veel Alblasserdammers overlast ervaren van afgestoken vuurwerk.
- Verschillende Alblasserdammers hebben geklaagd over het gebrek aan handhaving op te vroeg afgestoken vuurwerk. Naast een noodzaak tot voorlichting over de (on)mogelijkheden van handhaving is ook voorlichting over meldpunten nodig alsmede over de keuze om hier (gemotiveerd) geen budget (en capaciteit) voor beschikbaar te stellen.
- De kindvriendelijke vuurwerkzones zijn beperkt gebruikt voor het kindvriendelijk vuurwerkuur. Wel heeft de burgemeester tijdens zijn ronde waargenomen dat het én rustig was op straat én daar waar vuurwerk werd afgestoken tussen 18.00 en 19.00 vooral kinderen onder toezicht van ouders vuurwerk afstaken. Aandacht voor deze doelgroep loont, zo blijkt ook uit de campagne met het uitdelen van de vuurwerkbrillen. Die werden veel gedragen op straat.
- Het diervriendelijk vuurwerkuur heeft de aandacht voor de kwetsbare doelgroep van de huisdieren vergroot. In die zin is die actie geslaagd. Tegelijk is maar van een beperkte afname van het afgestoken vuurwerk sprake.
- In onze regio zijn diverse gemeenten aan het onderzoeken of zij de gemeente vuurwerkvrij willen maken (Rotterdam, mogelijk Dordrecht). Inmiddels heeft ook het Kabinet een voorlopig standpunt ingenomen gehoord de vuurwerkbranche, de gemeentebestuurders, hulpdiensten en gezondheidszorg. Het is verstandig om dit actief te volgen ter voorkoming van een mogelijk waterbedeefte. Ook de handhaafbaarheid van nationale maatregelen zal onderwerp van gesprek zijn in de overleggen met de Nationale politie, eenheid Rotterdam, OM en hulpdiensten.
- Welke maatregel ook genomen wordt, (kleine groepen van) overlastplegers zullen er altijd zijn. Met of zonder legaal vuurwerk, met of zonder illegaal vuurwerk. Maatregelen moeten beoordeeld worden op hun effectiviteit.
- Nationaal verdient Nederland een uitgebreider vuurwerkverbod, lokaal verdienen Alblasserdam en de (niet overlastgevende) Alblasserdammers een compliment!

Januari 2020